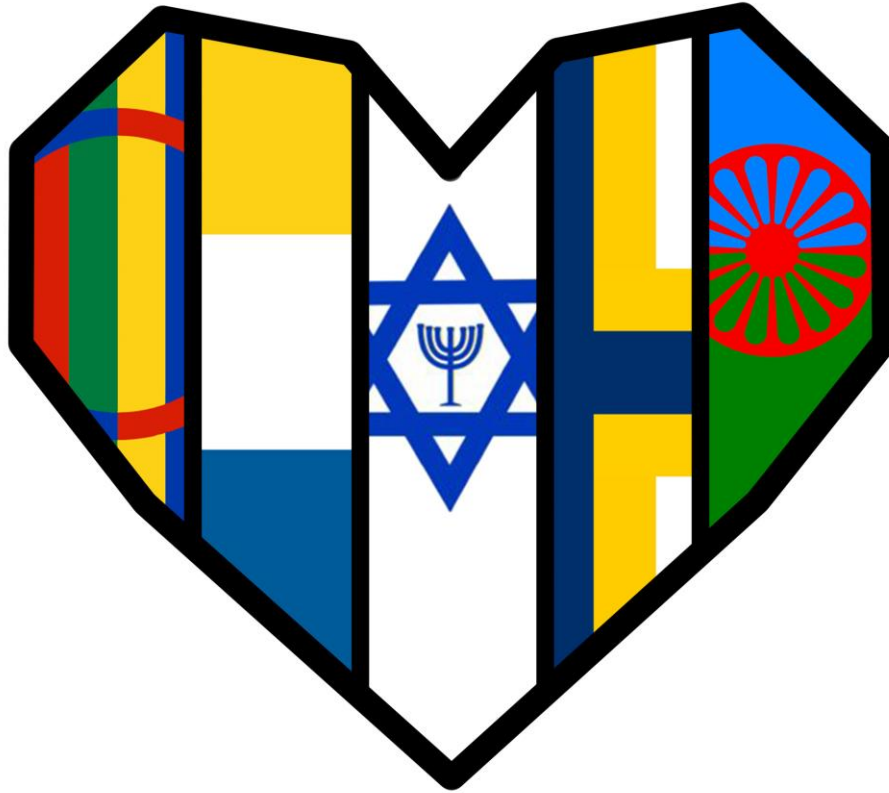

Välkomna till samråd!

Språknav i en sammanhållen utbildningskedja

Information och dokumentation

Samråd Utbildningsförvaltningen

Välkomna till informationssiten om samråd inom utbildningsförvaltningen

På den här siten samlas dokumentation som berör våra olika samråd som vi håller under ett läsår.

Siten är uppdelad på [förskola](#) och [skola](#). Du ser de olika sidorna i flikarna ovan i menyn.

För målgruppen unga finns siten [Delaktighet och inflytande](#)

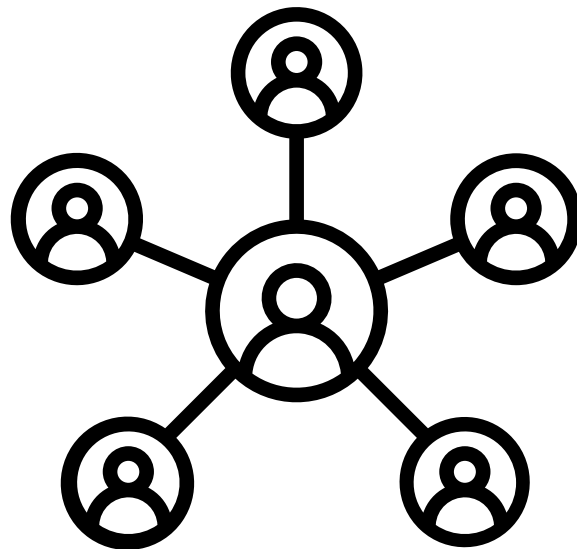
För er som vill läsa igenom vad i lagstiftningen som styr samråd, så finns också detta samlat på [sidan för lagstiftning](#).

Utbildningsförvaltningen annonserar i god tid om samråd genom olika kanaler såsom Unikum, [Umeå kommuns webbplats](#) samt digitala i Unikum och andra plattformar.

Samrådsdialog

Skriv i chatten om du önskar delta i dialog med

- Förskola (Grupp 1)
- Grundskola (Grupp 2)
- Gymnasieskola (Grupp 3)

Det här gör vi idag!

Inledning och presentation

Information

- ✓ Förskolan
- ✓ Språkambassadörerna
- ✓ Kompetenscentrum för flerspråkighet

Återkoppling

- ✓ Enkäter
- ✓ Former för samråd

Dialog om behov

Återkoppling dialog

Förskolestruktur

Utbildningsförvaltningen har av för- och grundskole-
nämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för och
lämna förslag till långsiktig lokalplanering fram till
2034.

Utredning av en hållbar tillgång till
förskoleplatser de kommande 10 åren

Varför behövs en förskolestruktur?

- Behöver utgå från barns bästa i alla beslut som tas och påverkar våra barn (barnkonventionen).
- Säkerställa att vi kan erbjuda plats i förskola så nära hemmet som möjligt inom 4 månader från ansökan inkommit (skollagen).
- Det saknas en fastställd lokalplanering över tid för förskolor.
- Umeå kommun behöver minska antalet akuta och tillfälliga lokallösningar till förmån för permanenta lokaler.

Vad belyser utredningen?

- Forskning kopplat till barns hälsa och behov av kontinuitet.
- Visa behov områdesvis, utifrån befolkningsprognos (P2023).
- Förslag till nämnden att fastställa en närhetsprincip, (områdesindelning) för det fortsatta arbetet med lokalplaneringsbehov.
- Utgångspunkt utifrån styrande principer (blandad geografi, KF-mål, lagar och förordningar, läroplan, ekonomiska resurser etc.).
- Visa behov av förskolor i olika storlekar.
- Närhet till grundskola.
- I utredningen belysa konsekvenser av vägval, för t ex kompetensförsörjning, effektivt lokalnyttjande, barn och vårdnadshavares livssituation etc.

Hållbar tillgång till förskoleplatser i Umeå kommun

- Tillgodose förskoleplats så nära barnets hem som möjligt (skollagen).
- Tillgodose förskolans långsiktiga behov av ändamålsenliga lokaler enligt förskolans funktionsprogram.
- Tillgodose förskoleplatser både utifrån befolkningstillväxt och ersättning av tillfälliga samt kostsamma lokaler

Förutsättningar

FN:s barnkonvention där barns rättigheter anges.

Barns rätt till utbildning i förskola.

Familjers behov av förskola så att barnfamiljers vardag underlättas.

Behovet av tillgängliga förskoleplatser under hela året.

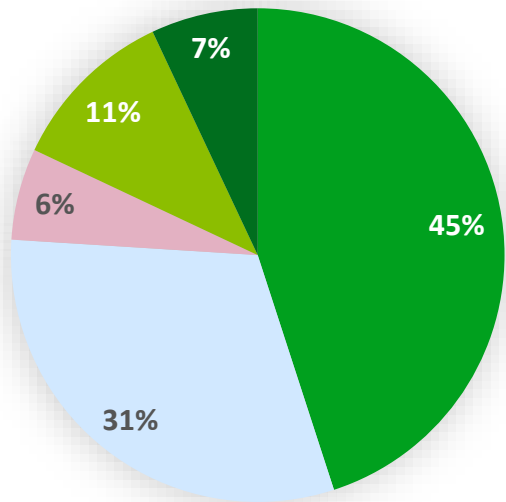
Barns behov av en trygg förskola med kontinuitet i sina relationer.

Barns behov av fysik aktivitet och rörelse i vardagen.

Umeå kommuns miljömål och målsättning om hållbart resande.

Strävan efter en godtagbar täckning av förskoleplatser i tätorten såväl som på landsbygden.

Behov av ca 130 nya avdelningar 2024-2034

- Tillfälliga avdelningar
- Tillväxt (befolkningsprognos)
- Ersätta 1- och 2-avdelningsförskolor
- Beredskap i egenskap av hemkommun
- Kapacitetsbehov för renovering av förskolor

För 2024-2027 finns investeringsmedel för ca 70 avd
Behov av nya investeringsmedel 2028-2034 ca 60 avd
Tillväxt 2024-2034 ca 800 barn, kraftig ökning från 2028

Andra vägval och konsekvenser

Fortsätta som idag och inte besluta om en förskolestruktur:

- Risk för att vi inte tillgodoser lagkravet om plats inom 4 månader.
- Följer inte skollagen om "plats så nära hemmet som möjligt"
- Fler akuta och tillfälliga lokallösningar.
- Ökade kostnader för tillfälliga lokaler samt förhyrningar.
- Barn riskerar långa resvägar och byten av förskola.

Att ge förslag på en snävare områdesindelning:

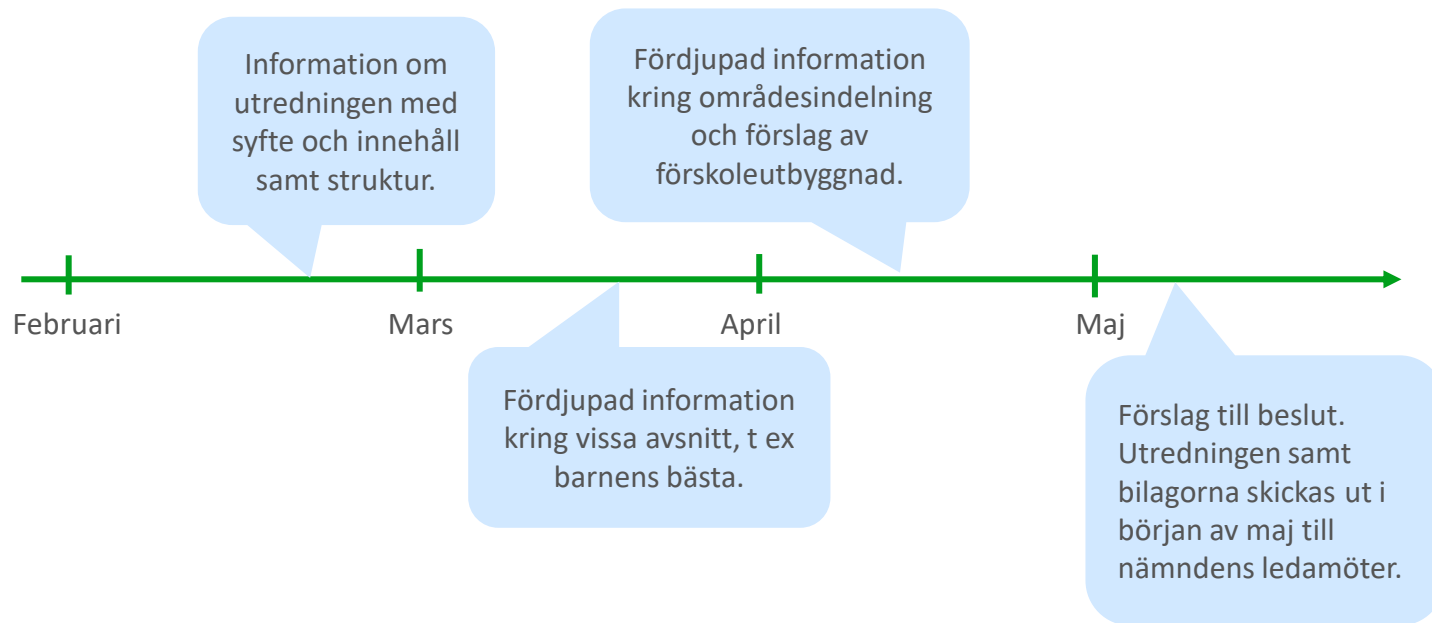
- Fler förskolor behöver byggas (svårare att finna tomtmark, problem med kompetensförsörjning)
- Förskolor med färre avdelningar behöver byggas (svårare ekonomiskt samt att rekrytera)
- Ökade investeringskostnader
- Barn får kortare resvägar och färre byten av förskola.

Förslag till beslut

- Att besluta om en närhetsprincip som bygger på en områdesindelning.
- Att besluta om behov för tillbyggnad av cirka 130 förskoleavdelningar fram till 2034.
- Att ge förvaltningen i uppdrag att årligen uppdatera behovet av tillbyggnad utifrån nya prognoser.

Tidplan förskolestruktur för FGN 2024

Information och dialog förs med olika intressenter under våren, t ex fackliga organisationer, funktionshinderrådet, samråd m fl.

Förskolan Glaciären

7 pedagoger, 4 förskollärare och 3 barnskötare.
Alla tre förvaltningspråk är idag representerade med finskan som majoritetsspråk.
33 barn i ålder 1-5 år.

Den grund som Glaciären skall vila på är

- Språkkartläggning med alla familjer
- Språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt
- Torget- hela förskolans nav

Genom detta arbete lyfts kulturen och identiteten stärks.

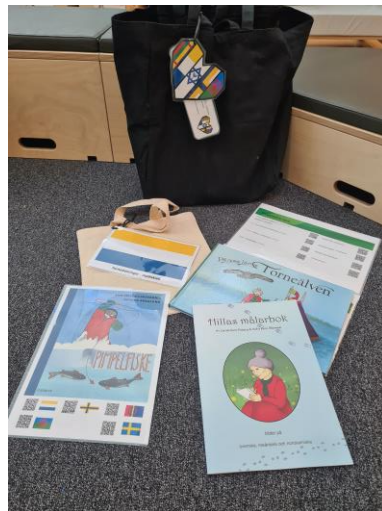

Torget, Glaciären

“ Minoritetsryggsäcken”

- En tygväska för varje minoritet.
- Varje tygväska är kopplad till ett barn från en nationell minoritet.
Kort information om barnet:
  - Hälsningsfras och presentation av sig själv på minoritetsspråket.
  - Lär dig några ord på minoritetsspråket.
  - Enstaka böcker kopplade till varje minoritet.
  - Länkar/qr-koder till sånger, sagor , filmer etc.
  - Tips på böcker, hemsidor etc för fortsatt arbete.

Även de äldre temaväskorna har uppdaterats med qr-koder och boken "Nationella minoriteter".

Språkambassadörer

Stärka unga nationella minoriteters delaktighet och inflytande i frågor som berör dem genom att språkambassadörer samverkar med personal inom nätverket i planering och genomförande av aktiviteter för målgruppen.

Effekten som Umeå kommun önskar var

- ➔ Ett ökat deltagande i språkliga och kulturella aktiviteter som riktar sig till målgruppen.
- ➔ Ett ökat deltagande i modersmålsundervisning på förvaltningspråken.
- ➔ Ett ökat deltagande i formella samråd riktade till målgruppen.

För delaktighet!

Häng med!

VÄLKOMMEN
TILL VÅRT
MINIORITETSHÄNG!

ÄR DU MELLAN 16-23 ÅR OCH TALAR ETT
MINIORITETSPRÅK? KOM OCH KÄKA PIZZA, SPELA
SPEL, PYSSLA OCH JULBAKA MED OSS!

TID OCH PLATS:
HAMNMAGASINET KL. 16.00-17.30!

DATUM:
06. OKT | 10. NOV | 01. DEC

Kontaktuppgifter:
anneli.alajaasko@edu.umea.se

UMEÅ
KOMMUN

Kompetenscentrum för flerspråkighet

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Stärkt rätt till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk ([Länk till Skolverket](#))

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som innebär att elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk utan krav på förkunskaper i språket. Det tidigare kravet på att en elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska ha goda kunskaper i sitt nationella minoritetsspråk för att erbjudas modersmålsundervisning i språket tas nu alltså bort.

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2024, men ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Finska, Jiddisch, Meänkieli, Romani chib och Samiska

Tre nya ämnen inom Nationella Minoritetsspråken till gymnasiet och anpassad gymnasiet

- Modersmål- (Språk) som andraspråk , fortsättning
- Modersmål- (Språk) som andraspråk, nybörjare
- Modersmål- (Språk) som förstaspråk

[Länk till Skolverkets förslag till ämnesplanerna i alla språk 2025](#)

Varje ämne i varje språk ha tre nivåer och är 100 poäng.

Enkätresultat

Elever

- 103 respondenter
- Nöjda eller relativt nöjda med undervisningen som bedrivs.
- Schematid
- Omfattning
- När- i stället för fjärrundervisning
- Mer praktiska inslag i undervisningen
- Språkduschar med aktiviteter (bak, laga mat, film, dataspel, jojka, slöjda, idrott)

Vårdnadshavare förskola

- 49 respondenter
- Överlag nöjda med språkutvecklande arbetet.
- Kan synliggöra kulturen i större utsträckning.

Vårdnadshavare skola

- 26 respondenter
- Nöjda eller relativt nöjda med undervisningen som bedrivs.
- Likvärdig undervisning
- Kunskapen hos rektorer på gymnasiet om modersmålsundervisning i nationellt minoritetsspråk.
- Schemaläggning
- Fler elever i undervisning på umesamiska
- Språkdusch på nordsamiska

Dialoggrupper

Förskola

- Nationella minoriteternas kultur – hur kan den lyftas och utvecklas ytterligare i förskolans undervisning?
- Hur kan Umeå kommun nå ut till ”kommande” vårdnadshavare med information om förskola i och på förvaltnings-språken?
- Övriga frågor

Grundskola

- Behov av att få fler elever till modersmåls- undervisningen årskurs 7-9 och gymnasiet. Diskutera det som eleverna tar upp vad gäller omfattning i tid 120 minuter/vecka. För dialog om andra alternativ?
- Likvärdig undervisning – hur?
- Samråd i samband med språkduch?
- Språkduch på de samiska språken?
- Övriga frågor

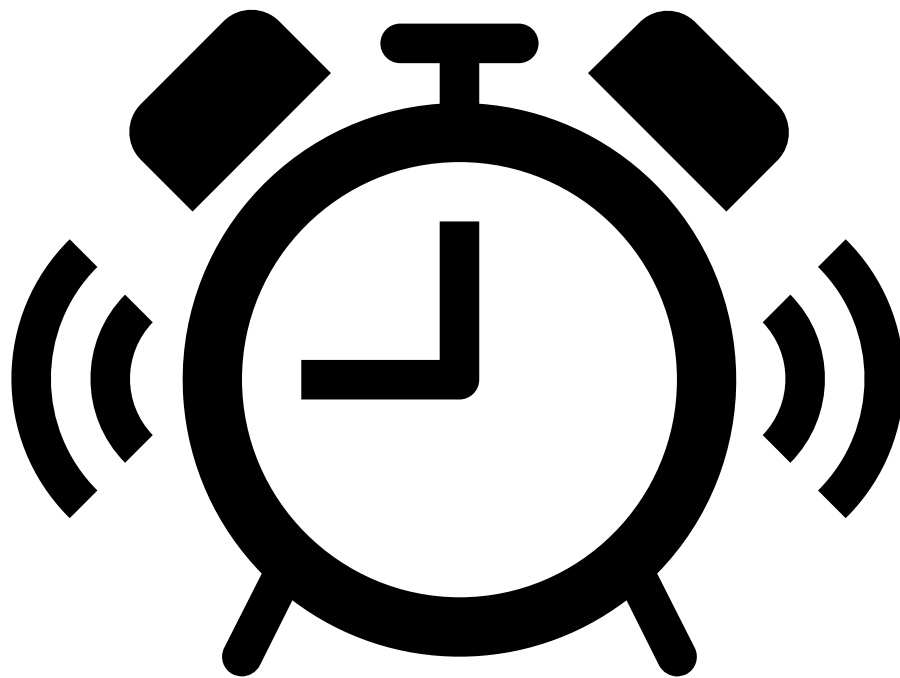
Gymnasieskola

- Tillgång för elever att läsa nationellt minoritetsspråk som modersmål – stärka rektors kunskap om lagen som reglerar detta.
- Information om kommande lagstiftning och förändringar som det innebär – hur når vi ut till ungdomarna? Vad kan Umeå kommun göra?
- Övriga frågor

[Dokumentationsyta för dialogerna](#)

Reflektion

Fundera på om du har frågor,
reflektioner eller synpunkter som du vill
lyfta i dialog. (5 minuter)

Återkoppling

- Sammanfattning från grupperna
- Dokumentation och tillgång till minnesanteckningar och presentation

Samråd utbildningsförvaltningen

